

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknek és tanítóknak egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtábélyeggel és támlappal együtt 3 frt.
Nyilttér soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújtanak.

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden esütörtökön.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentelen levelek csak ismert kéztől fogadtnak el.

Korkérdéseink szellőztetése.

(Folyt. és vége.)

Nem akarok egyoldalú és pessimista lenni. Látom, elismerem örömmel és bevallom, hogy a bécsi világkiállítás 1873-ban bámulatos emléknívót állított az emberi szellem haladásáról az ipar és művészetek terén. Bevallom, hogy a kor, mely Munkácsy Krisztus-képét teremtette, örök és dicső marad történetünkben. Elismerem, hogy történeti, természettudományi, mennyiségtani és szépirodalmak valóságos gózerővel viszik előre és tovább az emberiséget. De ha főirányát, főhajlamait tekintjük korunknak, mit mondunk? Nem volt-e épen ez által a bécsi kiállítás egyszersmind szégyenletes, s minden tisztességes arcba szemérempiert hajtó? Nem fut-e a kor inyene nyelvesattogással Munkácsy néma megbámulása után Mikart: „Öt érzék“, „Diana vadászata“, „V. Károly bevonulása Gentbe“ képei után? Nem ad-e a kor irodalmi és művészeti ízlése igazat Bolandennek: „Die Tageskunst findet das Schöne im Fleische, das Wahre im Belieben, das Gute im Stoff?“ Nem kell-e igazat adnunk az olasz Rapisardinak, midőn azt mondja, hogy korunk szépirodalmának és művészetének ugynevezett verismusa és realismusa folytán valóságos iskola létezik már, mely uralkodik a közönségen, s melynek van eszménye, de ez eszmény „é l'ideale della porcheria?“

E tárgyra vonatkozólag maga Kossuth Lajos mult évi aug. hó 25-én a Petőfi-társulathoz intézett levelében így ír: „Különösen két áramlat van, melytől megóva szeretném látni a magyar szépirodalmat. Egyik amaz érzékesiklandó áramlat, mely a titkos gyönyörök iránt vágyat ébreszt, mely lázítólag hat a családi erényekre s megméltelyezi a tiszta erkölcsöket. A második az az irány, mely erkölcsi szemétdombon szedi tárgyait. Minden művészet csak akkor tökéletes, midőn természetes. De a ter-

mészetben nemcsak ganj van, van virág is. A szépirodalom feladata emelni, nem pedig leszállítani a műveltség fokát... Nekem csak vágyam lehet, hogy ez iránytalan, vagy rossz irányú irodalomtól a tér elvitattassék; s a magyar irodalomban a nemzeti szellem s az erkölcsi érzés legyen a legfőbb. Nekem úgy rémlik, hogy az olvasókedvnek nemcsak fokozása, de tisztázása is kívánatos. Nemcsak sarkantyura van szükség, hanem fékre is. Külömbőség van a mostani és a régi idő között: akkor az volt a feladat, hogy a mit a magyar irodalom nyújt, az olvassassék; most az, hogy a mi rossz, ne olvassassék. Önkénytelenül Mózes jut eszembe itt, a ki nem szorított annak szabályul adására, hogy a mi tisztátalan, attól tartózkodni kell, hanem számot vetve az éghajlattal, elszámolta egyenkint, a mitől népének óvakodnia kell. Ha az okadatolt megbélyegzéssel oda lehetne jutni, hogy tisztességvesztéssel járjon, a mi a nemzeti érülettel, a jó ízléssel, az erkölcsiességgel össze nem fér; ha oda lehetne jutni, hogy a szép kezeccské ne tekintessenek többé szépeknek, ha magukat ilyen piszok lapok forgatásával megfertőztették: akkor segítve volna a bajon. Nehéz, de oly feladat, melynél már a törekvés is cél.“

Még egy nevezetes és feltűnő jelenségre hívom itt fel a figyelmet, azon zavart és értelmetlenséget illetőleg, melyben korunk saját eszményei iránt van. Egyebek mellőzésével fölhozom azon iszonyu visszaélést, melyet korunk a szabadság fogalmával üz.

Az ókornak enemi fogalmait csak sajnálhatjuk. A pogány fátumról való világnézet a hajdankorban minden fogalmát, szabadságról, polgárról és erkölcsről teljesen meghamisította és összezavarta. Ez a fogalom, szabadság, helyes értelemben, az ókorban voltaképen ismeretlen volt. A középkorban szabadság alatt értették nemcsak a jogtalan külső erőszak és elnyomatás elleni mentességet, a polgári jogok szabad és akadálytalan gyakorlását, az egyéni,

családi, társadalmi és egyházvállási jogkörök minden illetéktelen befolyástól való sértetlenségét, hanem értették egyszersmind és különösen az embernek erkölcsi szabadságát, a lélek szabadságát a büntől De mit ért korunk a szabadság alatt?

Az erkölcsi szabadság, a mennyiben a szabad akaratot jelenti, általános tagadásba vétetik, minden csak a szükség-szerűségnek tulajdonítván; a mennyiben pedig jelzett erkölcsi szabadság a lélek szabadságát jelentené, ily transcendentalis fogalmat 19-ik századunk morálja nem vesz számításba. Marad tehát a politikai és társadalmi szabadság. És ezt hogyan érti korunk?

A szabadság nevében vitték XVI-ik Lajost a guilottine alá. A szabadság nevében gyilkolták le a francia nép ezreit a convent alatt. A szabadság nevében verték le és vitték foglyul Napoleont a szövetségeseik. A szabadság nevében fosztották meg X-ik Károlyt a koronától s ültették helyébe a polgárkirályt, Lajos Fülöpöt, s ugyanazon szabadság nevében keltett Prim forradalmat Spanyolországban: üzte el Izabelát s lázadtak fel egymás után városok, falvak, tartományok, katonai ezredek s ugyanazon szabadság nevében lövették agyon Prim. A szabadság nevében lett Miksa mexikói császár s a szabadság nevében lövették agyon. A szabadság nevében mutat korunk Amerikára, mint a szabadság hazájára, s a szabadság nevében viselték ott a borzasztó testvérháborút.

A szabadság nevében éltették az olaszok Victor Emanuelt, mint Olaszország egyesítőjét és felszabadítóját; a szabadság nevében szórta Orsini bombáit. Garibaldi a forradalom és köztársaság üszkeit. A szabadság nevében fogtunk fegyvert alkotmányunk védelmére 1848-ban s a szabadság nevében lázadt fel Horvátország, küzdöttek ellenünk szászok, oláhok, rácok. A szabadság nevében köttetett meg a 67-iki kiegyezés, s a szabadság nevében küzdenek ez ellen a szélsők.

TÁRCZA.

Ugorka-szezon.

Siri csend van a redakcióban. Egyedül ülök asztalom mellett és bosszant ez a csend. Legalább az udvaron lármáznának egy kicsit, hogy elmondhatnám: a zajtól nem tudok írni. De ott is csend uralg. A házmesterné savanyított ugorkáját rakosgatja s az udvar többi vászoncelédei kerekre nyitott szemekkel nézik ez idényszerű műveletet.

Őnök, tisztelt olvasók, nem tudják, mi az, mikor írni kellene és nincs miről. A nyomda sötét szedőfiókjaiból mind kikiváncioznak a betűk és a buksi szedőgyerek már harmadszor dugta be fejét, kétségbeesztő szigorral hangoztatva e két szót:

— Kéziratot kérek!

Hogy gunyolódik a fickó! Máskor alig akarja elvenni, annyit adok a kezébe, most meg ő kér, hogy adjak. De mit? A vezércikk komoly cicero betűi, a tárca mosolygó garmondja, melyek reám bámulnak, nem képesek felelni arra a nagy kérdésre: mit kellene írni, például a „h i r e k“ rovatába?

Hír! Szatirája a valónak. Hát van most hír? Hét hegyesre hegyezett írónnal indultam hírkereső utamra s feltettem magamban, hogy hír híján haza nem térek. Vizsga szemem kutatva nézett mindenfelé. Nem maradt látatlanul — most az egyszer — a rend éber őre sem, a ki délutáni szendérgésre hajló szempilláit igyekezett feltámasztani.

Mobó kíváncsisággal siettem egy gyors trappban haladó, bolyhos szőrű eb után, melynek ide-

oda pislantó szemeiből kiérezni véltem, hogy veszett állat van előttem. „Vesztett eb!“ Mily nagy szerű ujdonság ez! Ritkított garmondot s legalább háromnegyed hasábot kapna. Csak legalább megmarna valakit!

Őszintén mondom, hogy egy szembejövő jó képű szobacicusnak, a ki iránt más körülmények közt a legszolidabb érzelmekkel viseltetném, szívből kívántam, hogy a „veszett eb“ harapja meg. Ha megteszi, egész hasábot irok róla... De nem tette. A cicus elhaladt és az eb befutott egy udvarba, hol udvarlási kedvének tág tere nyílt.

Sajnálattal konstatáltam tehát félórai távgyaloglás után, hogy a megfigyelt ebnek semminemű hajlandósága sincs veszettnek lenni.

Bosszusan mentem tovább. Nem néztem magam elé s így eshetett meg, hogy egy épülő félben levő házról lecsepegtettek egy kis jóféle festékekkel. Mondhatom, finom fehér festék volt s bár első percre bosszankodtam a ruhámon ejtett folt miatt, örvedetes jelenséggé jellemeztem fel az első hirt.

Az idő telt és „hír“ nem volt. Felmentem a rendőrséghez, hátha ott akad valami. Jó lélekkel óhajtottam volna, hogy az éjjel nagyszámu verekedések történtek legyen, hogy házaspárok összevesztek legyen és a tolvaj urak fényesen működtek legyen. De hiába. Az egyik szobában úgy, mint a másikban azt felelték, nincs semmi újság. Még a kapitány is, a ki pedig mindig mond valami hirt, avval fogadott, hogy: tessék leülni. Tudom, úgy sincs dolga.

Nesze neked. Ül le. Hát mit érek én az ülésel?... De csak leültem. Gondoltam: hátha ez is hoz valamit a hírkonyhára.

És nem csalódtam. Egy szurtos fiu jött be és sirva panaszkolt, hogy egyik pajtása meg-

akarja verni. Szerettem volna nyakon ütni a gyereket. Egy álló negyedóraig bögött és csak ennyit tudott mondani. Rendőri fedezet kellett vón' neki, de persze — nem kapott. Szepegeve ment tovább.

No itt jó dolgom lesz — gondoltam és elloholtam én is.

Menjünk a megyére. Hátha ott több a hír. Volt is bőven. Csak úgy elhalmoztak a márciusi s áprilisi tüzekről szóló jelentésekkel. Feljegyeztem magamnak s eltettem télire. Akkor, mint régiséget feltálahatom. Mostanára nagyon frissek lennének.

Teringettél! A dolog jól megy. Ha az aggastyánok szövetkezetének alakuló közgyűlésére elakarnék menni, talán lenne egy ujdonságom. De nem teszem. Olyan rossz szokás uralkodik — és ezt célzás nélkül mondom — hogy a legkisebb dolog miatt is két-három óráig üléseznek. Pedig tanulhatnának a váróستól. Lám annak a gyűlései milyen hamar véget érnek.

Az aggastyánok gyűlésére tehát majd csak akkor megyek fel, mikor gondolom, hogy vége felé járnak. A többit úgy is megtudom.

Addig felmegyek a törvényszékhez. Ott is akad tán valami.

Volt is.

Sárga Lupuj szenzációs bűnügye volt kitűzve tárgyalásra. A szerencsétlen egy pakli kénés gyufát lopott a rőtbajuszu Sándor napszámostól és ez feladta érte. Lupuj már másfél hónapja vizsgálati fogságban ül s ha meg nem akadályozzák, talán meg is öli magát. A börtönőr legalább azt mondja, hogy egyszer épen akkor lépett be, mikor egy egész szál gyufát a szájába vett. Az ór elvette tőle, mire Lupuj kétségbeesve mondá:

— Hát a fogamat sem szabad már tisztítani? Ez a szenzációs ügy került volna a tárgya-

Európa összes országaiban nincs egyetlen egy párt, melynek programjában nem volna meg a vallási és lelkiismereti szabadság.

Micsoda fogalmat köt hát korunk e szóhoz: szabadság! Nem vagyunk-e vele zavarban? Nem követünk-e visszaélést irányában?

Ime, hogy a párhuzamot befejezzem s ki indulási pontomhoz visszatérjek; egy-két példát még felhozok annak bizonyítása végett, hogy a keresztény alapot kirúgtuk magunk alól.

Állami, társadalmi és családi életünk minden irányában, ágában és vonatkozásában mindinkább érezhető a keresztény világnézet elveinek fogyatkozása. Ezen elvtelenség bélyegzi egész köznevelési rendszerünket. Nevelési rendszerünk hibás, ferde; mert nélkülözi a vallás-erkölcsi nevelést. Ha hozzávesszük még ehhez az uzsorások élelmességét a társadalomban, hogy mint dicsőítik az öngyilkosságokat a regényekben, a házasságtöréseket a színpadon, mily rendkívüli mohó vágygyal és mindenáron, minden munka nélkül igyekeznek az emberek egyszerre meggazdagodni: valóban méltó megdöbbenéssel nézhetünk egy közel jövő elébe.

Társadalmunk hajója iszonyu szirt felé ragadtatik. Erről tesznek bizonyosságot napilapjaink.

Angliának ir-gyilkosai, Oroszország nihilistái, Ausztriának társadalmi és nemzetiségi szédelgői, Poroszország árulói, Franciaország gyilkosai: ime ezek az emberiség mulatságának tárgyai.

Nekünk is megvan a magunk mulatsága. Alig végeztük el Hoszter Fülöp dolgát, ki egy esomó zsidónak meggyilkolásával vádoltatott; már ráakadtunk egy másik esomó zsidóra, mely a tiszá-eszlári Solymosy Eszter meggyilkolásával vádoltatik, s ki tudja még minő rejtélyes kimeneteli lesz? Előttünk Spanga, Pitély és Jávor, kik az országbíró meggyilkolása büntnyeseinek tartatnak; Ruszt György, ki marhakupéceket ölt meg oroszva.

Valóban csodálatos időszakot értünk.

Mintha szemetje fordult volna fel a társadalomnak. Mintha a nemzeti elemek nem abban gyönyörködnének, a mi szép, hanem abban, a mi rossz; nem azt keresnék, a mi nemeseit, hanem azt, a mi vaddá, durvává teszi a nemzetet.

Körság vett erőt a társadalman. Gyönyörködik a hazaárulóban, ha szellemes. Megtap-solja a csalót, ha ügyes. Érdeklődik a gyilkosért, ha az kegyetlen és vad s mohón szív magába minden hirt a férfi és nő közti viszonyról, ha az halállal végződik.

E veszélyes divatnak kezd hódolni az alkotó lángész, a költő, a művész, az irodalom napi sajtója

Ha végig nézzük csak a legközelebbi multból Budapest és Bécs napi sajtóját, hasábos tudósításokkal vannak tele a csaló Hoffmannak, a honáruló Dobránszkynek, a tiszá-eszlári rejtélynek, a két francia hercegnő gyermekperének, a két bécsi színészszomorú halálának, a párisi gyilkosnőnek, a párbajoknak, az ön-

gyilkosságoknak, a büntető törvényszékek dolgainak ismertetéséről.

* * *

De habár végtelenül szomoruk az időknek jelei, azért nem esünk kétségbe.

A kor sülyedhet még mélyebbre, s az emberiség ha más okból nem, kényszerűségből fog újra a Megváltó tanaihoz fordulni.

Megengedve tehát a francia bölcésznek, hogy l'époque, ou nous sommes, est une crise. De azon kérdésére: „Que va-t-il arriver?” reményem felelete nem reszket, hanem teljes bizalommal tekintek egy jobb jövő felé. Az Ur segítségével lelkiünk édes reménye és szilárd meggyőződése, teljesülni fognak a költő szavai szerint:

„Das Alte stürzt, es ändert sich die Leit,
Und neues Leben blüht aus den Ruinen!“

Rózsahalmi.

Vidéki levél.*)

Tekintetes szerkesztőség!

Itt a lapokra annyira veszedelmes uborka-idény. Mindenki fürdőre készül — vakációzni megy, életet és élvezet keres, — szóval a ki csak teheti — hűsöl. A városban nem történik semmi érdekes, a lapnak nincs feldolgozandó anyaga. Azért fogom tehát én is kiszáradt kalamusom s nyugalomba készülő pennám, ép ma nyújtá be nyugdíjaztatásáért kérelmét, a mennyiben a karcolást megtagadta. Hja, így van ez ma. Szegény corrector, szedd össze olvasási tudományod, hogy soraimat átbaktasd, — és szedd, hogy rendbe rakd.

Volt, vagy jobban mondva van Bpsten egy tudós professor, ki egy különben kitűnő növendékét azért akart a „dr“ vizsgálaton elejtenni, mivel a benyújtott dolgozata fertelmes rossz írással volt írva. Egy más magister csak nagy ügygyel bajjal tudta az öreget gerjedelméből lecsillapítani. Ekkor ez egy kis jó tréfát gondolt ki. A tudós öreg egy nagy művet adott ki, mely ép akkor volt a nyomdában szedés alatt. Elmegy a nyomdába és néhány ívkéziratot zsebre téve, fölkeresi az öreget.

Nos bátyám, mi ez, irás, vagy mi?

Az öreg tudós pápaszemén át csak nézi egy ideig, de nem tud elokosodni, mi lehet az? Oda fordult fiatalabb társához s kérdi, mi ez?

Írás lenne, én úgy látom!

Erre az öreg rettentő méregbe jött, szép cimkékkel illetve, a ki már nem is ír, haaem ily karcolásokat vet papírra, agyon kinezva szegény szedőt. De hát még is ki írhatta?

Senki más, mint te kedves bátyám!

Az öreg ur többé nem szólt, lett légyen az bárminő rossz kézirat, nagyon megrestelte, hogy saját kéziratát sem ismerte, olvasni meg épen képtelen volt.

Azért jól tették fel azt a kérdést egy társágban, hogy ki tud legjobban olvasni?

Egy vendég rögtön felelt: a szedő.

*) Mult számunkból kiszorult.

Szerk.

De most látom, hogy mennyire eltértem tárgyamtól, de megbocsát a t. szerkesztőség, most tárgyamhoz térek, hű leszek Krasznához.

Hol kezdjem, szomorúságon, vagy vigszágon.

Eh, jobb előbb szomorkodni, aztán vigadni, még papíron is.

Bajban vannak itt Krasznán, még pedig nagy bajban mindenki. Az igavonó, illetve hasított körmű állatok újra zárlat alatt vannak. Nagy baj ez a szegény emberre, hogy jószágát nyáron kénytelen istállóban, jászolon tartani; ha azt a kis takarmányát most zölden megéteti, mit fog csinálni télen? Hol vesz jószágainak eledelt. De meg az adás-vevés is teljesen szünetel. A kereskedők akár a legyet foghatják, nincs ki háborgassa őket. De azért azt mondja Bauer a hadügyér, hogy fizess. Ez évben már másodszor van zárlat.

Nem jobb volna-e nálunk is Szilágymegyében ugy tenni, mint a szomszéd megyékben — Kolozs, Szolnok-Dobokában — tettek; a megye területén szabad volt a közlekedés, az adás-vevés, csak a megye szélei voltak elzárva. Így is sujtó állapot, de mégis van némi forgalom. Azok, kik a megyék sorsát intézik, nem tehetnének ebben valamit? Hisz azt mondják: a nép szava, Isten szava, — a nép kéri, tehát adják meg neki, mert ha más megyékben lehet, akkor úgy hiszem, miért ne lehetne itt?

Különben, hogy a baj Krasznán mielőbb megszűnjék, elhatározottatott a marha állományának beoltása.

Addig nincs más, mint türelemmel lenni, — bízva bizzál és az Isten megsegít.

De ime, míg egy ügyes-bajos emberrel beszélgetek, robog felém Thalia fölszentelt papja, egy színlapot kezembe nyomva, sietett tovább. Nehány hete már, hogy itt lopják Isten drága napját, de erről hallgatok, csak utolsó előadásukról akarok szólni.

Furcsa helyzetben vagyunk mi vidékiek. Ha valami gaucler, elbusult nagy művész (?) még fel nem fedezett nagyságok (?) megbukott daltársulat, az mind nálunk keresi mentsvárát, az Eldorádót. Így tett valami Zomboryné Jolán igazgatása alatt működő daltársulat is. Vannak ők négyen. Ezekből telik ki minden. Panaszkodnak pártolás hiányáról a közönségnek. Oh nézd, még ők beszélnek. No de száz szónak is egy a vége, itt rekedtek, nem volt gázi elutazni. Tetszik tudni mi ennek a vége? Nem; boldogok! Jó közönség fizess! És szegény az fizet, hagyja magát kopasztatni, mint türelmes bárány.

De most, ha fizetett, élvezett is. Nehány műkedvelő ur lépett fel s mindjárt lett közönsége. Sietett mindenki, a jegyek oly kapósak lettek, hogy este már agiója volt.

Nagy Dezső és Szilágyi Károly urak működtek közre. „Marcsa, az ezred leánya“-t adták. Mondhatom, kitűnő sikerrel. A műkedvelő urak kedvvel és ambícióval játszottak. Nagy Dezső ur udvarmestere kitűnő alakítás volt, komikumát teljesen érvényre emelte. A közönséget pusztá megjelenése hangos derűtségre keltette. A közönség nem is volt hálátlan. Szilágyi Károly ur mint hadnagy és szerelmes, egyaránt jeleskedett. Tarnócy, a társulat ez egyetlen, s valóban jó színésze, mint mindig, úgy ma is megmutatta alakító képességét, csak egy kár

lásra. A szűk tárgyaló teremben a bíróságon kívül csak jó magam voltam, de így is elfértünk.

Bevezették a vádlottat. Arcáról látszott, hogy megbánta bűnét. Az elnök megkérdezte a panaszosként szereplő rótbajuszu Sándortól:

— Megbocsát-e vádlottnak:

— Nem! Soha! — felelt kegyetlenül Sándor (Hisz konkurrens volt neki Lupuj! Mióta be van zárva, naponkint 15 krral többet keres!)

Megkezdtek a tárgyalást. Azaz, hogy csak megkezdtek volna. Mert egy lényeges tanu: Kulmász Tógyer, a ki állítólag látta volna, hogy a gyufát mint lopta el Lupuj, jelenleg tolonc-kéjuzást tesz Csehország felé.

A tárgyalást tehát — elnapolták. Lupuj visszakérült a börtönbe és én hir nélkül maradtam.

Kétségbeejtő állapot! Déli 12 óra és semmi hir. Kénytelen leszek felpofozni valakit, hogy egy kis botrány legyen. Vagy mit tegyek? Hiszen hir nélkül nem adunk tán ki lapot?!

Megebédeltem, mondhatom, nem jó kedvvel. Ebéd után újra bekalandoztam a várost. Élénken tudakozódtam: nem fult-e valaki a vízbe, nem volt tűz, nem lesz hangverseny, bál, stb. Egy embert felbizzgattam, hogy jelentse fel a másikat, a miért folyton „nyulszemű“-nek nevezi őt. Beugrott. Az építkezések folynak. Csónakáznak. A folyóban szabadon fürödnek. A kövezet még mindig rossz. Az utcákat még mindig nem locsolják. A piac szemetes.

Hisz van itt hir, a mennyi csak kell. De hej! A mikor ezekre kerül a sor és az idő változandóságát kell megénekelni, rossz dolog van már akkor.

Mindegy! Ha más nincs: ezt is megírom, mert muszáj. Kissé nyugodtabban tértem haza s a kis hidon jöttem keresztül, mikor — megvallom — örvendő láttam, hogy a folyópartról egy gyermek beleesett a vízbe. Igaz, hogy kifogták — ennek is örvendtem, hisz nincs nekem olyan rossz szívem, — de bele esett és ez is elég egy hirhez.

A kapu alatt hallottam meg egy bakától, a ki konyhahölgyének udvarolt, hogy elmennek Boszniába. A hir szenzációs volna, s ha nem tudnám, hogy a baka ezzel csak előlegezni akarta a szerelmadóját, [mit hölgye bizonyára készséggel fizetett meg] tán ezt is megírtam volna.

Délutáni 4 óra. Rekkenő meleg. Irnék, de nem vagyok képes. Az udvarban kétségbeejtően zongoráznak. Valami gyerek nyaggatja az iskolát és nekem végig kell hallgatni minden akkordnak nevezett kindorombolást. Nem! Inkább elmegyek és máshol vetem papírra a feljegyzett anyagot.

Elmentem, de vesztettem. Az utcán csipett meg egy jó ismerősöm, a ki egyik egylet jegyzője. Azt mondta, épen engem keres. Rendkívüli gyűlésük van. Menjek el vele.

— Rögtön — feleltem — csak előbb az aggasztóanok gyűlésére is felnezek.

— Fölösleges — felelte ismerősöm nevetve. — Nem tartották meg a gyűlést.

— Nem? Hát hogy lehet az?

— Nem akadt korelnök köztük, mindegyik azt mondta, nem ő a legöregebb. S így elmaradt a gyűlés.

Jaj nekem! Ebből sem lesz semmi.

Elmentem a gyűlésre. De tudom Istenem, hogy

soha többet engem nem látnak ott. Oda ültettek az elnök mellé. Megtiszelték véle. De nem tudtam szabadulni tőlük. A gyűlés épen fél nyolcig tartott.

Akkor futottam haza. A lap tele volt. A szerb trónörökös elfoglalta helyemet.

Addig alkudtam a kegyes szívű nyomdavezetővel, míg beszorítottuk a trónörököst. Kaptam egy kis helyet. Megírtam az időt, esőt, (hogy nincs), uszodát, gypet, építkezést, Lupujt, meszelést, stb. stb.

Mikor kifáradva elsiettem a színházba, az előadásnak vége volt.

Másnap bizonyosan azt mondták:

— Nincs a lapban egy jó hir sem.

— De nem tehetek róla.

Csak akkor hökkentem meg, mikor az a kőműves, a ki leöntött és a Lupuj imádottja interpellálni jötték.

Kituskoltam őket. Bezártam magamra az ajtót és elaludtam. Álmomban óriási ugorkává vált előtem minden és én beleharaptam ebbe a jóízű gyümölcsbe. A fogam is belevásott.

... Így van alkalmasint a közönség is az ugorka-szezon alatt. Elolvassa azt, a mit kényszerűségből írnak a lapok s bizony néha el-el váshatik a foga tőle.

De hát ez így volt mindig s így is lesz addig, míg a nyár fontosabb események híján mulik el. Ugorkaszezon mindig lesz s a mig lesz, addig csak azt írhatja, a mit kinál-bajjal összeszerez az ugorka-szezon martirja: a reporter.

A. Á.

nála, hogy nagy és rendszeresített szintársulatnál nem érvényesíti sokoldalú tehetségét; a kis Hajnal-ka jó Marcsa volt, rátermett szerepére, dalait szépen énekelte, a statísták huszárosan megállták helyöket.

A közönség egy élvezetes estét töltött el, ök pedig menten a bajtól, indulhatnak vándorutjokra.

No de elég. A szerkesztőség még meg is harragszik reám, hogy annyit karcoklok, azért is a többi jövőre.

Addig is Isten velünk!

Busmagyar.

Különfélék.

** Az új évnegyed beálltával tisztelettel kérjük az előfizetés megújítását és a hátralékban lévő előfizetési pénzek beküldését.*

A kiadóhivatal.

*** Augusztus 8-án lesz** Kölcsey Ferenc, a magyar nemzet egyik legnemesebb, legnagyobb fia születésének 100-ik évfordulója. Méltóan akar e napon a nagy költő, kiváló tudós, böles és államférfu dicső emlékének adózni Szatmármegye és az ország egyaránt. Szatmármegye főispánja az ünnepély részleteinek megállapítása céljából e hó 11-ére rendkívüli közgyűlést hívott össze, Károlyi István gróf pedig országos mozgalmat indított meg a nagy férfiúhoz illő emlékszóbor emelése érdekében. És méltán. Hisz Kölcsey Ferenc fenkölt szelleme időn és téren átragyog, példaadólag intve az utódokat, hogy mint kell a hazát, a nemzetiséget s a szabadságot híven szolgálni. Kegyeletes kötelessége tehát mindnyájunknak ez alkalmat felhasználni arra, hogy az „Isten áld meg a magyart“ halhatatlan szerzőjének, a hazaszeretet és ékes szavú dalnokának emlékét méltóan megünnepeljük. Nekünk kétszeres kötelességünk, mert Kölcsey Ferenc születése helye vármegyénkben van. Azért szívesen csatlakozunk t. laptársunk a „Szilágy“ indítványához: A vármegye ünnepelje meg Kölcsey Ferenc születésének száz éves fordulóját!

*** Tanügyi bizottság.** A n.-váradí megyés püspök dr. Schlauch Lőrinc ő nmlga a gymnasium fegyelmi és anyagi ügyeinek vezetésére tanügyi bizottságot alakított, melynek tagjaivá ft. Trusza Lajos esp. plebános elnöklete alatt ft. Csák Alajos gymn. igazg., tek. Geneszy Sándor polgármester és tek. Veverán József főgondnok urakat, a ft. min. rend főnök pedig a tanártestületből nt. Schöffner Leót nevezte ki. E bizottság első ülését, mely forduló pontot képez gymnasiumunk történetében, f. hó 4-én tartotta meg. Tárgya a minisleri leiratban foglalt felszerelési hiányok megszüntetése volt. ő exciájának a bizottsághoz intézett leirata értelmében, mely szerint püspök ő nmeltőségának célja e gymnasiumnak a középiskolai törvény nem minimalis követelményei szerint való fokozatos fejlesztése, hanem a kor műveltsége s a legmagasabb igényeknek teljesen megfelelő felszerelése. Igy akarja biztosítani örök idekre alapját annak az intézetnek, melynek hivatása erkölcsöt és tudományt ápolva és terjesztve, közre működni abban, hogy buzgó munkáján épüljön fel lassan-lassan a nemzeti magyar állam.

*** Az újból** alakult műkedvelő-társulat immár életelt ad magáról. Mint biztos forrásból halljuk, valószínűleg e hó 26-án, vagy 27-én legjobb és legszebb elődél előadja Csiky Gergely koszoros drámaírónk „Cecil házassága“ darabját, egyik szerepben Zilahy Gyulával, a nemzeti színház fiatal tagjával, a mi kedves ismerősünkkel. A vendégművész tiszteletdíját — mint a műkedvelő-társulat igazgatójának írja — semmit sem kér, csak a másnap általa rendezendő művészestélyre a társulat és közönségünk szíves támogatását. Hisszük, hogy ugy a mi műkedvelőink szépnek és érdekesnek ígérkező előadása, mint a vendég művész-estélye ismétlése lesz a mult években tartott jó emlékü s minden tekintetben fényesen sikerült mulatásoknak.

*** A valóságos** nyár zaszató erejével a mult héten beköszöntött; s alig néhány nap alatt alaposan befűtött mindenneknek. E hét első napján azonban este felé borulni kezdett, nehéz felhők sötétíték el a láthatárt s csakhamar zuhogva szakadt le az eső, fujt a szél és dörgött az ég. A levegőt s növényeket felűdíté ugyan, de az „arany kalászsza“ ékes rengő vetéseket ledöntötte s a szénaboglyákat is megbontogatta.

*** Gözfürdők** a kánikulában. Az elmúlt napokban már alig volt türelhető a fűlesztő hőség. A nap forró sugara égetett, sütött; a ki csak tehette, menekült a gözfürdő hideg zuhanyai alá, hogy lehűtse forró testét s elvieszelhetőbb türelemmel hordozza a hazafias homlokra lerakodó sűrű gyöngysorokat. Természetesen a Kraszna partján is pezsgő élet volt. A partra és gyeprre lerakott kendők, ruhák, félrement sarku cipők, stb. ábrázolták a „szabad a vásár“-t. Nem kellene ezt egy kissé megrendszabályozni?!

*** A sariós gabonák** sárgulva készülnek a közelő aratásra. Sőt a perecesi határban már meg is pendült az arató sarlója és kaszája. Megnépesült a mező a szorgalmas munkások csapataitól, kik serényen vágják a rendeket, kötik össze a kévéket és csinálják a keresztek hosszú sorát. A gazda lelke örül, hogy reményét teljesülve látja az aratás áldásaiban. A tengeri is rohamosan fejlődik, csak a széna csinálásnak nem kedvezett az idő.

*** A III-ik oszt.** kereseti adó kivetésére városunkba összeállított bizottság — a mint értesülünk — zajtalanul ugyan, de — s talán épen ezért — közmegegyezéssel folytatja működését. A mint lapunkban már közölve volt, a sz.-somlyói adóhivatal kerületében lévő községekben előírányzott adótételek letárgyalása f. hó 15-én be lesz végezve. 16-án d. e. 9 órakor a Sz.-Somlyón előírányzott adótételek letárgyalása vrendi kezdetét és ez első napra be lesznek hívva a III-ik osztályu kereseti adó lajstromában 1—50 alatt felvett adókteleles egyének. A bizottság — a mint eddig is tapasztaltuk, — a kitűzött időben pontosan megkezdí működését. Erre annyival inkább figyelmeztetjük az adókteleles

feleket, mivel biztos tudomásunk szerint a bizottság elvileg kimondotta, hogy a sorrendtől el nem tér s a már egyszer letárgyalt tételt — habár a fél a tárgyalástól távol volt is — másodsor tárgyalás alá nem veszi.

*** Kölcsey szobra.** A n.-károlyiak 40 tagu küldöttsége Károlyi István gróf vezetése alatt f. hó 2-án tiszteletgel a kormánynál a megyei székhely kérdésében. Ez alkalommal pendítették meg az eszmét, hogy a nagy Kölcsey Ferencnek, ki hazafias működésével nemzete minden fiának szívében állított magának érendől tartósabb szobrot Nagy-Károly városa falai közt, a hol a nagy költő és követ eszméktől ragyogó szavai felhangzottak — emlékszóbot emeljenek. A megpendített eszme viszhangra talált a szívekben, a megtestesítésre az első lépést gróf Károlyi István tette meg, ki nemes lelke sugallatára rögtön 5000 frtot ajánlott fel a nemes célra, őt követték a jelenlevők s néhány pere alatt 9000 frt alap lett a szoborra biztosítva. Ha a lelkes kezdeményezés még lelkesebb folytatásra talál, rövid idő alatt összegyűl a szükséges alap s a nagy Kölcseynek méltó emlékszóbra lesz.

*** Adóbehajtási** színet. A pénzügyminisiterium elrendelte, hogy f. évi jun. 15-től kezdve július végéig a közadó tartozások mezőgazdasággal foglalkozó adózóktól, valamint oly helyeken, hol az aratási munkálatok később végeztenek be, az ősi vetések learatásáig végrehajtási kényszer utján ne követeltessenek. Ezen idő alatt minden közad behajtásáért kitűzött árverések szintén beszüntetendők.

*** Beküldetett.** A helybeli izraelita hitközség iskolájában még most is tanítanak s miként értesültünk, nem is szándékoznak e nyár folyamán szünetet tartani. Tudtunk szerint több mint 60—70 növendéket gyötörnek egymásra zsufolva e rekkenő meleg napokon is, oly kicsiny három tantermekében, melyben a hívősebb időszakokban sem lenne tanácsos 30—40 tanuló-nál többet b-fogadni. Vajjon honnan e szokatlan, az egészséggel követelményeivel, a test és a lélek fejlődésével homlokegyenest ellenkező intézkedés? Bizunk e hitközség felvilágosodott t. előjáróságában, hogy mihelőbb véget szakít e páratlan, de sok tekintetben kárhoztatandó ügybuzgalomnak, s nem fogja bevárni, hogy megyénk tanfelügyelője, avagy városi hatóságunk figyelmeztesse ebbeli kötelességének teljesítésére. Most csak ennyit erről, ha szükségét látjuk, jövőre többet.

*** A régi** egy forintos bankjegyek beváltási határidejének meghosszabbítása iránt az alulirt kamarának felterjesztésére a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminisiter ur f. é. június 27-én 66,577. sz. a megküldött leiratában arról értesítette a kamarát, miszerint egyidejűleg kibocsátott körrendeletben intézkedett az iránt, hogy az 1882. évi január 1-ről keltezett egy forintos államjegyeket 1892. évi március hó 31-ig a budapesti m. kir. központi állampénztáron kívül a pénzügyigazgatóságok székhelyén levő kir. adóhivatalok is kieserő-lés végett elfogadják. Miről az érdekelt közönséget ezennel értesítjük. Debrecen, 1890. június 30. A kereskedelmi és iparkamara.

*** Új trággyagárak.** Mint értesülünk, a temesvári és aradi „Saxl testvérek“ cég, legközelebb Nagyváradon és Szegeden is egy-egy trággyagárat állít fel. Örövendetes jelenség a cég jó gyártmányaira, hogy dacára régibb két gyárai tekintélyes készleteinek további mennyiségére is elegendő vevőkre akad, tekintet nélkül az újabb időben felszaporodó verseny trággyagárakra.

*** Gyászhir.** Özv. Gönyei Pócs Gáborné, szül. Toka Klotild, Gönyei Pócs István, Erzsébet, Ilona és Katalin, — továbbá Gönyei Pócs Zsuzsánna, valamint özv. Toka Zsigmondné, szül. Beesky Rozália az összes rokonok nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik forrón szeretett s felejtethetlen jó férje, atyjuk, testvér, illetve vőjének Gönyei Pócs Gábor köz- és váltó ügyvéd, a szatmár-nemzeti ügyvédi kamara helyettes elnöke stb. f. hó 6-án reggeli 2 órakor, élete 65-ik évében Nagy-Károlyban történt elhunytát. Béke poraira!

*** A nyaraló, fürdőző és utazó közönségnek** szolgáltatást vél tenni budapesti levelezőnk, midőn Kertész Tódor budapesti Dorottya-utca 1. szám alatti műipari telephének árjegyzékéből idényszerű kivonatot közöl olvasóinkkal és pedig borszék gyalogsétához 2.70 kr, hintaúgy 4.50 krtól 10 frtig, japáni napernyő 80 krtól 15 frtig, kerti legyezők 10 krtól 3 frtig, szikviz gép 1—16 frtig, fagyaltkészítő 5.50—9.50 ktig, ecet és olajtartó 1—10 frtig, salátakanál és villa 40—2 frtig, ételborító 40—1.50 krig, paradicsom- és gyümölcspré 80 kr, légmentes befűtési üvegek 28—85 krig, gyümölcskészítők 3—6 frtig, gyors vajkészítő gép 6.50—15 frtig, kávéfőző gép 4.80—10 frtig, palackdugók 10—60 krig, ébresztő óra 5.60 kr, virágharmatosító 40 kr, kerti nyíró olló 4 frt, kézi utisáka 4—20 frtig, kézi koffer 3—30 frtig, válltáska 3.50—15 frtig, berendezett utitekeres 6—15 frtig, borotva készlet 7 frt, angol borotva 1.20—3.50 krig, hajfodorító lámpa vassal 80 kr, uti- és vadászkalacsok 1—5.60 krig, berendezett pincetuk 6.75—15 frtig, mentő boxer 1 frt, buldog revolver 7.50—9.50 krig, schweizi nickel-remontoir zsebbóra 6—9 frtig, utisapka 1 frt, Frotier-készülék 1 frt, fürdő hévmérő 50—2 frtig, lapos ivópohár 40—1 frtig, villanyozó készülék 5—10 frtig, különféle gummicikkek a legolcsóbb árakban. légpárna 4.50—10 frtig, angol disznóbőr nyereg 15—35 frtig, kantár 5—8 frtig, zabla 1.80—3.50 krig, izzasztó 2.70—5 frtig, nyereg lekötő 2.50—3 frtig, kengyelszíjak 3—3.75 krig, sarkantyú feleselolható 2 frt, rinocerosbőr-vessző 60—2.50 krig, lóhálók párja 15 frt, lónyíró olló 3.40 kr, lovagló gamási 4.50—7.50 krig, kocsilámpa párja 7.50—15 frtig, gummi köpenyeg 10—12 frtig, vadászfegyverek leszállított áron, összetolható halászbót 1—15 frtig, 12 horog legyekkel 60—2 frtig, zsebnapóra iránytűvel 1 frt, kuglizó golyók 1—2.85 krig, kuglizó bábo készlet 2.50 kr, papír léghajók 60—1.50 krig, néi kuglizó 5.25 kr, kerti Flobert-puska 8—20 frtig, cőtábla kugró bohóccal 2—8 frtig, lampionok 15—60 krig, dugóhúzó 30—2 frtig, dugaszoló 1.40 kr, kerti gyertyatartó 1—2.30 krig, teljes tornakészülék 8.50 kr, új karizom erősítő 3—12 frtig, hinta 3—6 frtig, mászkókötél 6 frt, trapez 4—5.60 krig, kötél karikákkal 4.10—4.90 krig, kötélhágosó 5—7 frtig, torna golyó kilója 3 frt, tornacipő 1.30 kr, két vivő-készlet

23.50 kr, athleta-bot 2—5 frtig, uszó-öv 7 frt, Croquet-játék 9—20 frtig, Lawn-Tennis-játék 27—60 frtig, labdadobó játék párja 1.50—6 frtig, gummi-labda 15—1.50 krig, karika-játék 12 pár 1.60 kr. botanizáló szelence 50—2 frtig, háromkerekű velocipéd fiúknak 8—15 frtig és még számos olcsó és érdekes tárgyak gazdasszonyok, háztartások, gyermekek, dohányzók és községi előjáróságok számára, kiknek Kertész ur egy tartós rézoldalu dobót szíjjal 15 frtért és postátáskát 2 kulcszal 7—12 frtig szállít.

Irodalom.

— A „Magyar Szemle“ második évfolyamának minden újabb száma egyre tartalmasabb és kitűnőbb. E folyóirat valósággal rohamosan fejlődik az új nemzedék hatalmas szellemű képviselőjévé. Rövid idő alatt tekintélyt szerzett szavának és érdeklődést tudott kelteni a legszélesebb körökben szépirodalmi s társadalmi cikkei iránt. Mindezt pedig közleményeinek zseniális összeállításával és kritikájának igazságos erejével, valamint teljes őszinteségével vívta ki. Bátran ajánlhatjuk tehát a „Magyar Szemle“-t, mint egyik legkitűnőbb szépirodalmi folyóiratunkat, melyből mutatványul egy hónapig folyó tiszteletpéldányt a kiadóhivatal (Budapest, VI. ker., új-utca 14.) mindenkinek küld, a ki ezért hozzáfordul.

— A legkellemesebb szórakoztató egy jó lap s ezt csekély 6 forintért megszerezheti minden család, ha megrendeli a „Képes Családi Lapok“ című szépirodalmi és ismeretterjesztő lapot, mely nemcsak hasznosan mulattató, értelem, érzelem és izlésnemesítő olvasmányokat nyújt olvasóinak, hanem „Nő a házbán“ című mellékletével hű tanácsadója a család minden tagjának s gyönyörű, csak kiváló művészekről eredő képeivel a szép érzéket is fejleszt. A „Képes Családi Lapok“ előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. s a kiadóhivatal (Budapest, nagykorona-utca 20. sz.) melyhez az előfizetések legcélszerűbben postautalványon intézendők, kívánatra hárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatványszámokkal.

— A Hét“ utolsó számához Jókai, Bárony István, Endrődi Sándor, Karcag Vilmos, Torkos Béla és még néhány elismert író járú tak közleményeikkel. Egy igen érdekes cikke „A Hét“-nek a magyar amatőrökről szól, hogy kik gyűjtöttek s gyűjtenek ma műtárgyakat és curiosumokat Magyarországon. A horitékon Fái Szeréna kitűnő areképe látható. „A Hét“ szellemileg folyton emelkedik. A művelt közönségnek kötelessége volna, hogy anyagilag is pártolja. Július 1-ével új félévre kezdődött „A Hét“-nek. „A Hét“ előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Előfizetési pénzek „A Hét“ kiadóhivatalába: Magyar Tudományos Akadémiája Budapesten, küldendők.

NYILT T É R. *)

Nyilatkozat.

A „Szilágy-Somlyó“ mult heti számának nyílttéri közleményével szemben ezennel kötelességünknek tartjuk kinyilatkoztatni, hogy megbízónk Brüll Vilmos ur előttünk és Kohn Adolf ur megbízottjai előtt t. évi június 30-án késznek nyilatkozott Kohn Adolf urnak lovagias elégtételt adni, ha sértett föl olyan ember, kinek tisztességes ember elégtételt adhat. Kohn ur megbízottjai ez ügyben többé velünk nem érintkeztek. — Szilágy-Somlyón, 1890. évi július 6-án. Brüll Ignázt, Brüll S. Sándor, mint Brüll Vilmos ur megbízottjai

Nyilatkozat.

A fenti nyilatkozat folytán az ellenem multkori nyílttéri közleményében Kohn Adolf ur által használt sértő szavakat rágalomnak kinyilvánítom és azokat Kohn urra visszautasítom — Deés, 1890. július 8-án.

Brüll Vilmos,
orvosnövendék.

*) Ezen közleményért a felelősség a beküldőt illeti Szerk.

C S A R N O K.

Menyecske bosszu.

Irta: **Nina.**

I.

„Isten veled Gyulám, Isten veled; aztán siess haza abból a német városból, mert türelmetlenül várlak vissza.“ Igy bucsuzott a fiatal szerető hitvestárs férje urától, mikor az Bécsbe indult bevásárlásokra.

A gazdag kereskedő udvaráról gyorsan repült a hintó a déli vonathoz, a menyecske még intett az ablakból fehér keszkenővel, a mint Gyula az utcasarkon utoljára hátranézett az árván maradt galamb felé.

Pont félegykor hosszat füttyentett a gőzsp, a mozdony zakatolva elhagyta a pályaudvart s ugyanekkor az árván maradt galamb felsőhajtott: „Na hála az egeknek, csakhogy ismét elment a nyakamról. Csak odahaza lenne most Emil.“

Néhány perc mulva az előszobában kiadta a parancsolatot, hogy: „Zsuzsi, maga fusson a tekintetes Fényes Emil ügyvéd urhoz s mondja, hogy ne jöjjön delután a férjemhez, mert el kellett neki utazni.“

És Zsuzsika elment. Alig egy félóra mulva már tudta Emil is, hogy mit üzentek s az asszony is, hogy: „ittthon van hát még is“ . . . Nos, ha Gyula lelke, a férjemuram, mindezekről csak sejtelemmel is bír, oh akkor nem indul a németek hazájába, nem szívta volna oly kényelmesen a kellemes illatu havannát. De így, mivel az ember nem

mindentudó, a sárga, fonyadt arcon a meglegedés mosolya játszott, mintha örvideni tudna ő is a bécsi utnak. Vajjon kinek volt több oka az örömrre? A menyecske vidám dalt énekelt a zongora mellett s aztán beszélgetett a madárkájával, ismét himzett, majd az ablakhoz állott, újból zongorázott, aztán olvasott, de semmihez sem volt kitartó türelme. Izgatottan várta az alkonyodást.

Végre a nyugoti égbolton alábukott a nap vérvörös gömbje a sík ködbeveszett láthatárán s a tulsó oldalon, kelet felől kiemelkedett a hold. Azon langyos esték egyike vala, mely az alföldön oly sok szerelmes szív boldogságát takarja a kíváncsi emberiség szeme elől. A kereskedő kerti lakában fény gyuladt ki, majd meg elaludt, aztán megnyílt az ablak. A kert néma volt, a fák ágai szerelmesen ölelkeztek az éjben, a lombok kéjesen suttoztak meleg vágýról az éj illatos langy levegőjében.

Nemsokára halovány asszony merengett a kerti lak ablakából a kertbe alá. A sővény mentén fel s alá sétált egy árny a hold ezüstös világánál. „Ő az, nem ő az“, monologizált a menyecske. „Lehetetlen, hogy már itt legyen.“ És mégis ő volt: Emil. Mira halkan fütýolni kezdte ezt a dalt:

„Hosszu sorban megy a daru az égen.“

A kert alatti sétáló árny megállott, majd halkan kinyitotta a mező felé eső kerti ajtót, ismét bezárta s nemsokára végig recsegett a merész lépteivel a főút kavicsait, majd meg nesztelen léptekkel benyitott a várakozó menyecskehez.

A menyecske testhez simuló negligében elragadóan nézett ki. Szerelmesek között megszokott bizalmassággal karolta át Emilt. Emil a puha kerevetre dőlt, és Mira mint a folyondár, úgy fonódott a szép ifjú ügyvéd karcsu alakjára. Forró csók, édes, heves ölelés, elfojtott kacaj és elhaló sohaj váltotta fel egymást. Azután kipirult arccal azt sugogta a felizgatott Mira: „Karolj át hevesebben... úgy mint régen, te csinos magyar betýár.“

Emilben megszűnt a vérkeringés, karja aláhatyatlott, csak nézte az igézó menyecskét és ámult, hogy az a városi kedves mit tudhat az ő falusi titkairól. De hiszen azzal árulta el magát teljesen, mikor összeszedve férfi erejét, merészen kérdezte: „Miért vagyok én Mira betýár?“ A menyecske aztán hamiskásan mesélte, hogy azt beszélík, mintha Emil álrühában kirándulásokat tenne valahová. Emil mindent tagadott, de a menyecske nem hitt neki; kétkedően rázta a fejét, majd hirtelenül felugrott, összevonta finom szemöldökéit, s lángoló szemmel kinyitotta a kerti ajtót. Karcsu fehér keze kimutatott az éjbe s azt mondta büszke daccal: „Most mehet Emil... maga tudta, hogy leánykorom óta magáért égtem, epedtem, hogy én magát örültem szerettem, de ha maga egy cigányleányt nálamnál többre tud becsólni, jól van, azért hívtam, hogy megmondjam, „a nő csókban nem osztokodik senkivel.“ Isten velünk!“ — Emil megcsőgyenyűlten kalapja után nyúlt, ajánlotta magát s azzal eltűnt az éjben szótlanul, egy szó bucsu nélkül.

Mira pedig? ... Egy ideig összeszorított ajkakkal bámult az eltávozott után, majd összeszorította pici öklét, megfenyegette a nagy semmit s s csak ennyit sziszegett: „Gazember, nem játszottál büntetlenül a szívemmel.“ Majd meg becsapta az ajtót s visszaindult a kerti lakból a lakóház felé.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

1890. július hó 4-én tartott hetivásár forgalmi kimutatása. (Közép számitás szerint.)

		Közép ár oszt. ért.	
		frt	kr.
Tiszta buza	—	6	65
Kétszeres	—	5	60
Rozs	—	4	75
Kukorica	—	3	80
Zab	—	2	60
Burgonya	—	2	20
Száz klgamm szalonna	—	56	—
Egy	—	—	62
Egy	—	—	28
Egy	—	—	40
Száz	—	8	24
Egy	—	—	9 1/2
Száz	—	4	80
—	—	3	10
Négy köbméter tűzifa kemény	—	5	—
—	—	4	20
Egy liter szesz 36 fokú	—	—	36
—	—	—	10
—	—	—	12
—	—	—	06

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Nagy László.

Társ-szerkesztők:

Csák Alajos és Szentimrei István.

Hirdetések.

2864—1890. tjkv. sz.

Árverési hirdetmény.

A krasznamegyei takarékpénztárnak, a Sz.-Somlyón székelő Silvánia hitel- és takarékpénztári intézetnek, végre Antal Antal ilosvai lakosnak Pap Tódor s neje Kovrig Juliánna sz.-somlyói lakosok elleni 2800 frt tőke s jár., 850 frt tőke s jár., 1200 frt tőke s jár. iránti árverési ügyében a 139—1890. tkvi számu árverési hirdetmény alapján S.-Csehiben 1890. május 17-én megtartott s a s.-csehi 223, 225, 227, 311, 450. számu tjkvi ingatlanokra vonatkozó árverés Lang József sz.-

somlyói lakos jobb vételári ajánlata folytán hatályon kívül helyeztetvén, az újabban megtartandó árverés határidejéül **1890. évi július hó 30-án** délelőtt 9 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő s.-csehi községhezahoz kitézetik; az árverési feltételek pedig következőkben állapittatnak meg.

I. Elárvereltetnek a jobb ígéretnak megfelelő kikiáltási áron alól is Lang József sz.-somlyói lakos javára, vagy azon felül a magasabb ígérletet tevő javára a következő ingatlanok:

1-ször. A s.-csehi 223. számu tjkvben A. + 1. rend 978. hrsz. alatt felvett Pap Tódorné, szül. Kovrig Juliánna tulajdonát képező erdő 67 frt 80 kr. kikiáltási ár mellett.

2. A s.-csehi 223. sz. tjkvben A. + 2. rend 980. hrsz. alatt felvett Pap Tódorné tulajdonát képező erdő 111 frt 11 kr kikiáltási ár mellett.

3. A s.-csehi 223. sz. tjkvben A. + 5. rend 982. hrsz. alatt felvett Pap Tódorné tulajdonát képező erdő 55 frt kikiáltási ár mellett.

4. A s.-csehi 225. sz. tjkvben A. + 1. rend 979. hr. sz. alatt felvett Pap Tódorné tulajdonát képező erdő 62 frt 70 kr. kikiáltási ár mellett.

5. A s.-csehi 227. sz. tjkvben A. + 1. rend 976. hrsz. alatt felvett Pap Tódorné tulajdonát képező erdő 38 frt kikiáltási árban.

6. A s.-csehi 311. sz. tjkvben A. + 1. rend 8. hrsz. alatt felvett Pap Tódor tulajdonát képező házastelek 56 frt 11 kr. kikiáltási ár mellett.

7. A s.-csehi 450. számu tjkvben A. + 1. rend 983/d. hrsz. alatt felvett Pap Tódor és neje tulajdonát képező szántóföld és rét 19 frt 81 kr. kikiáltási ár mellett.

Kiemeltetik az 1881. évi 60. t. c. 187. §. alapján, hogy a kitézött árverésen a kikiáltási árakat meghaladó ajánlat nem tétetnek, az ingatlanok árverési vevőjének Lang József sz.-somlyói lakos jobb vételári ígérletet tett jelentendő ki jegyzőkönyvileg, még ha az árverésen meg nem jelenne is. Továbbá kijelentetik, hogy ezen árverés hivatalból fogantatosított, a bírósági végrehajtó költségén kívül más költség fel nem számítható jobb vételári ajánlatot tett Lang József terhére megbizottja költségét.

II. Árverelni szándékozők (kivétel nélkül) tartoznak a kikiáltási ár tizszázötletét készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzül előre letenni, avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

III. Legtöbbbet ígérő köteles a vételár felét a leütéstől egy, másik felét, melybe a bánatpénz is beszámítandó, újabb egy hónap alatt, mindenkor 6% kamattal a sz.-somlyói kir. adó, mint letétvivatalnál a letétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

IV. Tartozik vevő az árveréstől kezdve a birtokkal járó minden közterhet viselni, és a vétel tárgya után kiszabandó kincstári illetéket fizetni.

V. A mennyiben jobb vételári ígérlet utólagosan nem tétetnek, jogosult lesz vevő az árverés jogerejévé váltával innen nyerendő vételi bizonyítvány mellett a megvásárolt ingatlant tetteleges birtokába és használatába átvenni, de a tulajdonjog csak az árverési feltételek teljesítése után fog részére hivatalból bekebelezettni.

VI. Ha árverési vásárló az ígért vételárt s járulékat a kitézött határidőben be nem fizetné, ellene bármelyik érdekelt fél kérelmére az 1881. évi 60. t. c. 185 §-ban foglalt következmények terhe alatt újabb árverés fog elrendeltetni.

Kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság. Sz.-Somlyón, 1890. június hó 8-án.

MILE MIHALY,
kir. járásbíró.

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy már 10 év óta fennálló üzletemhez a neutitseni, weiskircheni, bécsi és honi kész

fa- és vasbutor raktárt rendeztem be,

illetve erre belföldi és külföldi elsőrendű butorgyárosoktól képviselőseget Szilágymegye és vidékére vettem át, midőn erről van szerencsém tudatni, szívesen meghívom a T. vevő közönséget, szükség esetén rendelményeit nálam megtenni. Butorszövedek gárniturokhoz legnagyobb választéku minta colectióim vannak rendelkezésre; elvállalok szilárd munkával ellátott butorokra berendezéseket, háló, ebédlő és szalon szobákhoz, kávéházak, nyaialók, fürdők, stbre.

Az árukat direkt első forrásból, a gyárból küldetem meg kívánság szerint, vagy helybeli raktáramból vehetők át; a fizetések meg egyezések mellett hitelidőre, vagy részlet lefizetés mellett is történhetnek. Készpénzfizetésnél pénztári engedményt nyujtok, mely vétel összegétől függ: vidéki vagy távolabbi városokra a minta colectióit szívesen beküldöm, valamint költségki-számitással is szolgálók; kívánság esetén megbizottamat a minta-collectió bemutatása végett s költség-számitás megtételére szívesen küldöm; megjegyzem, hogy butor behuzó kelméket legdivatosabb Jute, rips, gobelin, selyem, arany szövés, bársony, plüsch és zsenillenbe méter számra is szolgálók és ebből egy nagy minta colectióval rendelkezem.

A butorok kiállítása úgy minőségben, mint művészi kivitelben kifogástalan s azok jóságáért a gyárosaim régi jó hirneve, nagy kiviteli képessége garantiroz s nemesak versenyképes olcsóbb árak, mint sok nagyvárosi, de a munka művészi kiállítása és tartósága felülmulja ezeket. Megjegyzem továbbá, hogy ugy olcsóság tekintetében, mint művészi és massiv kiállításra nézve felülmul sok nagyvárosi butorgyárosok készítményeit, és azon nagy előnye van a tisztelt megrendelőknak, hogy minden egyes darab butorokról személyes meggyőződést szerezhet anélkül, hogy erre előleget is adna. Gyárosaim nem hirdetik magukat, de szükségök sincs reá, mert gyárosaim csakis kereskedők által képviseltetik magukat. — Nádbutorokról és székekről, valamint zongora, cimbalom, vas pénzszekrények és varrógépekről külön gyári árak.

Vaspénztárak 50 frttól feljebb, varrógépek 24 frttól feljebb, zongorák 280 frttól feljebb, — nádszékek 2—10 frtig, — garnitúrák 60—700 frtig, — pulitíros siffon darabja 20—150 frtig, — pulitíros ágyak darabja 10—75 frtig, — pulitíros kredenc darabja 20—175 frtig, — pulitíros mosdó asztal darabja 15—75 frtig, — consol tükör márvánnyal, darabja 20—240 frtig, — író asztal darabja 10—120 frtig és még magasabb árak mellett is, ében fából, gyöngyház, elefántesont vagy más értékesebb berakásokkal és művészi faragványokkal. — Szíves megrendelésüket kérve, — ajánlom magamat,

FÁBRY JÓZSEF,

városház- és színházzal szemben Szilágy-Somlyón.

Egy félszázad óta hirneves és elismert teljesen ártalmatlan szépítő gyógyszer, mely fiatal, úde színt kölcsönöz, az arcból minden kiütésektől óvja. — Egyedül valódi dr. Schihuvsky-féle **arckenőcs, mosdóvíz, szappan**, gyors és kitűnő hatásának bizonyult be szeplő, májfolt és minden bőrkiütések ellen. Postai czétküldés naponta az ország minden részébe szállittatik. — Egy nagy tégely valódi 75 kr, egy kis tégely 40 kr, egy darab szappan 60 kr. — Raktár FÁBRY JÓZSEF divatáru és illatszerek üzletében Szilágy-Somlyón, városház és színházzal szemben.